



Snåasen Tjjelte/ Snåsa kommune
Sørsivegen 6
7760 SNÅSA

Saksbehandler, innvalgstelefon
Inge Hafstad, +47 74 16 80 66

Forlengelse av skadefellingstillatelse på en bjørn i deler av Snåsa og Steinkjer kommuner - Snåsa kommune

Statsforvalteren forlenger skadefellingstillatelsen på en bjørn i deler av Snåsa og Steinkjer kommuner. Tillatelsen er gyldig til mandag 12. september 2022 kl. 12:00. Vedtaket kan påklages innen 3 uker.

Søknad

Snåsa kommune √Kåre Selliås søkte muntlig om forlengelse av skadefellingstillatelsen mandag den 5. september kl. 08:34. Statsforvalteren ga Snåsa kommune √Kåre Selliås muntlig forlengelse av skadefellingstillatelse av en bjørn i deler av Snåsa og Steinkjer kommuner den 5. september kl. 12:30. Skriftlig søknad fra Snåsa kommune ble innsendt den 5. september 2022.

Bakgrunn og Statsforvalterens vurdering

Området hvor skadene er påvist ligger utenfor det definerte forvaltningsområdet for bjørn i region 6, og terskelen for iverksetting av skadefelling på bjørn skal i utgangspunktet være lavere i disse områdene. Gjennom beitesesongen er det påvist 71 sau/lam/rein tatt av bjørn i det aktuelle området i Snåsa og Steinkjer kommuner. Den siste uken er det ikke blitt påvist nye skader forvoldt av bjørn innenfor fellingsområdet, men uken før der ble det påvist 6 nye sau/lam tapt til bjørn i området. Den ferskeste påviste kadaver ble funnet 24. august med en antatt skadedato 23. – 24. august.

Vi viser til brev fra Statsforvalteren datert 29. august 2022 med forlengelse av tillatelse til skadefelling av to bjørner i deler av Snåsa og Steinkjer kommuner, samt brev fra Statsforvalteren datert 18. juli 2022 der første fellingsstillatelse på bjørn i Snåsa/Steinkjer ble innvilget. Den forlengede fellingsstillatelsen var gjeldende fram til 5. september kl. 12:00. Det ble felt en hannbjørn fredag den 2. september.

Det aktuelle fellingsområdet har de siste tre årene hatt kjent forekomst av binne. Statsforvalteren har også i 2022 påvist forekomst av binne (NT125) ved hjelp av DNA i det aktuelle fellingsområdet. Forrige uke ble det analysert en DNA-prøve som bekreftet at det er minimum to bjørner i området.



En DNA-prøve innsamlet den 29. juli 2022 i Roktdalen var fra en hannbjørn NT181, en bjørn som tidligere ikke var registrert i Norge. Det er ennå ikke analysert DNA fra den felte hannbjørnen, slik at vi vet ikke med sikkerhet at dette er NT181, men bjørnen ble felt i samme område som DNA-prøven ble innsamlet, så det er grunn til å anta dette. Tidligere i beitesesongen har det vært vesentlige skader forvoldt av bjørn (64 påviste skader) i Skjækerdalen i Verdal kommune, et område som ligger like sør for skadeområdet i Snåsa og Steinkjer. Skadevolder her er en hannbjørn, som ved hjelp av DNA-prøver har blitt identifisert til NT180. Det er ikke påvist skader i Skjækerdalen den siste måneden, og Statsforvalteren kan ikke utelukke at NT180 har vandret nordover og inn i fellingsområdet i Snåsa og Steinkjer kommuner.

Klima- og miljødepartementet (KLD) har i forbindelse med klageavgjørelsen datert 8. juli 2022 senket terskelen for når Statsforvalteren kan gi tillatelse til skadefelling av binner som opptrer i beiteprioritert område senket terskelen fra høy til midlere. Det aktuelle fellingsområdet har de siste tre årene hatt kjent forekomst av binne. Statsforvalteren har også i 2022 påvist forekomst av binne (NT125) ved hjelp av DNA i det aktuelle fellingsområdet, men vurderer at skadeomfanget og skadesituasjonens utvikling tilsier at terskelen for å innvilge søknaden er nådd, selv om det er påvist tilstedeværelse av ei binne i området. **Imidlertid er binne med unger og dens unger unntatt fra fellingstillatelsen.**

Ut fra skadeutviklingen pr. dags dato anser Statsforvalteren at vi er på vei bort fra den akutte og pågående skadesituasjonen. Situasjonen pr. dags dato er at uken vi har lagt bak oss, delvis har blitt brukt til å sanke dyrene, mens noen ikke ønsker å sanke før ordinær sankedato. Det går derfor fortsatt en del sau på beite, og vi vurderer derfor at det også denne uken fortsatt vil være et skadepotensial i området, selv om skadepotensialet er redusert i forhold til tidligere i beitesesongen. Statsforvalteren er kjent med at Mattilsynet har fattet vedtak om tidlig nedsanking innen 5. september d.å. for saueeierne tilknyttet Raubeinsetra saubeitlag og Skjækra sambeitelag. Samtidig har Gaulstad beitelag fått tilbud om tilskudd til frivillig tidlig nedsanking innen 5. september, noe de har takket ja til. Stod sambeitelag sanker, ifølge opplysninger gitt i søknad om forebyggende tiltak i 2022, som normalt innen 10. september.

Ved forlengelsen av skadefellingstillatelsen den 29. august ga Statsforvalteren beskjed om at vi ville vurdere om ettersanking vil være et bedre forebyggende tiltak enn skadefelling etter den 5. september. Når sanking er iverksatt og gjennomført vil potensialet for fremtidige skader reduseres, og den akutte skadesituasjonen vil etter hvert opphøre. Dette betyr at grunnlaget for å videreføre skadefellingstillatelsen etter hvert bortfaller.

Roviltforlikets punkt 2.2.19 sier at soneinndelingen skal forvaltes tydelig. Det følger av rovviltforliket av 2011, forvaltningsplanen i region 6, samt tidligere føringer fra KLD at i de områder som er definert som forvaltningsområder for bl.a. bjørn skal næringsutøverne tilpasse driften med utgangspunkt i at rovvilt forekommer i beiteområdet. I motsatt fall skal næringsutøverne i de prioriterte beiteområdene kunne regne med at rovvilt ikke vil være til hinder for tradisjonell drift med dyr på utmarksbeite. Tradisjonell drift vil være at sauene sankes til normal sankedato, som i forvaltningsplanen for region 6 er satt til den 15. september. Statsforvalteren mener derfor det i kvotevedtaket er rom for å gi tillatelse til skadefelling fram til normal sankedato. Her vil det også være et reelt skadepotensial i området all den tid noen av sauene ennå ikke er sanket. Etter sanking vil skadepotensialet naturlig nok opphøre.

Selv om det ikke er dokumentert skade(r) til bjørn de siste 12-13 dagene, så mener vi at omstendighetene med det store, konsentrerte skadebildet fram til nå, og med det antallet beitedyr i området, at det kan forventes store problemer i det aktuelle området også neste



beitesesong. Binne NT125 har blitt påvist i området de siste tre årene, og det kan se ut som binna har etablert seg med fast tilhold i Roktdalsområdet. Selv om området er forholdsvis nært forvaltningsområdet er det ikke ønskelig med fast tilhold av binne utenfor forvaltningsområdet for bjørn. Vi kan ikke se bort fra at binna også bruker arealer innenfor forvaltningsområdet. Både de oppståtte skadene sammen med potensialet for fremtidige skader vurderes samlet sett til å være vesentlige.

I Raubeinsetra Saubeitelag, Skjækra Sambeitelag, Stod Sambeitelag og Gaulstad beitelag slippes det om lag 4300 sau/lam på beite innenfor det aktuelle skadeområdet, ifølge [NIBIO Kilden](#). Alle fire beitelagene inngår i omsøkt fellingsområde. Området ligger i sin helhet i Skjækra reinbeitedistrikt, som har ca. 2000 rein i vårflokk, og som benytter store deler av området. Skadeområdet ligger utenfor vedtatt forvaltningsområde for bjørn i region 6, og området anses som et viktig beiteområde for sau i sommersesongen og for tamrein store deler av året.

Alle fire berørte beitelag har tidligere fått tildelt akuttmidler til kortvarig intensivt tilsyn, delvis med bruk av godkjent kadaverhund. Skjækra Sambeitelag og Stod Sambeitelag har også fått tildelt midler til *planlagt* utvidet tilsyn med kadaverhund.

Miljødirektoratet besluttet i brev datert 19. august 2022 at det ikke skulle åpnes opp for lisensfelling av bjørn i region 6 Midt-Norge. Direktoratet viser til at vurderinger om felling av bjørn rettes mot de tilfeller der det oppstår skadesituasjoner på husdyr og tamrein. Statsforvalteren vurderer skadesituasjonen i Snåsa og Steinkjer til å komme inn under et tilfelle der skadefelling skal vurderes nå når det ikke er åpnet opp for lisensfelling.

Statsforvalterens konklusjon

Ut fra en helhetlig vurdering av hensynet til beitedyr, områdets betydning som beitemark, skadenes omfang og skadepotensialet i nær framtid og for beitesesongen 2023, forlenger Statsforvalteren fellingstillatelsen frem til den 12. september 2022. At det ikke er åpnet opp for lisensfelling av bjørn tillegges også vekt ved Statsforvalterens vurdering.

Med bakgrunn i at siste påviste skade er fra 23/24. august er det ikke aktuelt med et effektivt skadefellingsforsøk før det oppstår ferske skader eller at bjørn blir avbildet på et viltkamera. Budsjettet settes derfor lavt, og skal kun dekke drifting av viltkameraene. Hvis det oppstår et reelt fellingsforsøk, må fellingsleder kontakte Statsforvalteren for å få avtalt utvidelse av budsjettet.

Statsforvalterens vedtak

Med hjemmel i lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 og § 77, jf. forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovilt § 9 gis Snåsa kommune skadefellings-tillatelse på en (1) bjørn i deler av Snåsa og Steinkjer kommuner.

Følgende forutsetninger er knyttet til fellingstillatelsen:

1. Fellingstillatelsen gjelder fra mandag 5. september 2022 kl. 12:00 til mandag 12. september 2022 kl. 12:00, eller frem til bjørnen er felt. Behovet for en eventuell ny forlengelse vil bli vurdert av Statsforvalteren i samråd med kommunen ved tillatelsens utløp.
2. Skadefellingstillatelsen gjelder i deler av Snåsa og Steinkjer kommuner og er avgrenset slik: i vest fra Mokkaatnet og rett linje til Klinga ved Snåsavatnet, i nord langs sørsiden av Snåsavatnet frem til Jørstadelva, i øst langs Imsdalsvassdraget til Ismenningen, Imsdalsfjellet, Skjækerhatten og Løysmundhatten til kommunegrensa Snåsa/Verdal, og i sør langs



kommunegrensen Snåsa/Verdal og Steinkjer/Verdal frem til sør for Mokkvatnet (se kart i fig. 1). Fellingsforsøket må rettes mot områdene hvor de siste skadene er påvist.



Figur 1: Fellingsområdet er markert i oransje.

3. **Binne med unger og dens unger er unntatt fra fellingstillatelsen. Dersom det observeres binne med unger i området hvor fellingsforsøket pågår, skal Statsforvalterens vakttelefon underrettes umiddelbart (rovvilttelefon 930 60 221).**
4. Skadefellingstillatelsen gis til Snåsa kommune og kommunen er ansvarlig for rapportering og innsending av søknad om godtgjøring. Kommunen må oppnevne fellingsleder, som har ansvaret for å koordinere fellingsforsøket med Steinkjer kommune og å ha løpende dialog med kommunen og Statsforvalteren om informasjon som ansees som relevant for fellingsforsøket. Alle som deltar på fellingslaget, skal gjøres kjent med dette brevets innhold. Vi viser også til Miljødirektoratets skadefellingsveileder, og ber om at alle i fellingslaget gjøres kjent med denne veilederen. Sammensetningen av fellingslaget skal meddeles Statsforvalteren i Trøndelag før fellingsforsøket iverksettes.
5. Deltakere i kommunale/interkommunale fellingslag skal få kompensasjon for gjennomføring av skadefellingsforsøket, jf. rovviltforskriften § 9a. Kommunen/fellingsleder må sørge for at deltakere i fellingslaget fører timelister, kjørebok og dokumenterer eventuelle andre utgifter som ønskes refundert. Deltakerne må ha løst lisens for bjørn for å være berettiget kompensasjon. Statsforvalteren legger til grunn at fellingsforsøket gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Søknaden om godtgjøring sendes inn til Statsforvalteren via Miljødirektoratets elektroniske søknadssenter <https://soknadssenter.miljodirektoratet.no/> umiddelbart etter endt fellingsforsøk, og senest innen **1. oktober 2022**.
6. Budsjettramme for fellingsforsøket settes til inntil kr 11 200,- for perioden 5. september – 12. september 2022. Eventuelle påløpte kostnader kommer i tillegg, oppad begrenset til kr 30 000,- per fellingsforsøk (jf. rovviltforskriften § 9 tredje ledd). Dekking av feriepenger og



arbeidsgiveravgift kommer også i tillegg, jf. opplysninger i brev om betinget skadefelling fra Miljødirektoratet 31. mai d.å.

7. Fellingsleder bes om å utarbeide en fellingslogg som rapporteres via Miljøvedtaksregistret etter fellingstillatelsens utløp. Fellingsloggen skal inneholde oversikt over ressursbruk (antall timer/personer), i tillegg til en kort beskrivelse av hvordan fellingsforsøket ble gjennomført. Det skal rapporteres via Miljøvedtaksregistret www.miljovedtak.no. Søk opp aktuell skadefellingstillatelse og trykk «Rapporter på skadefelling». Sluttrapport skal være levert senest **1. oktober 2022**.
8. Felling og forsøk på felling i henhold til denne tillatelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.
9. Ved felling av bjørn skal det nyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, og de som deltar i fellingslaget skal ha avlagt skyteprøven for storviltjakt.
10. Felling eller forsøk på felling av bjørn skal omgående meldes til Statsforvalteren i Trøndelag (**rovviltelefon 930 60 221**). Meldingen skal inneholde opplysninger om tid og sted (UTM-koordinater) for fellingen, og fellingsstedet skal kunne påvises dersom Statsforvalteren, Politiet eller Statens naturoppsyn krever det.
11. Den/de som sårer bjørn under forsøk på felling i henhold til tillatelsen, plikter å gjøre det en kan for å få avlivet bjørnen. Statsforvalteren og nærmeste politimyndighet skal uten opphold underrettes. Statsforvalteren avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling eller jakt skal bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk. Vedkommende plikter å forvisse seg om påskutt dyr er truffet.
12. Bjørner som blir felt på denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt bjørn uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Dersom det ikke er mistanke om noen uregelmessigheter ved fellingen som kan medføre politietterforskning, er fellingslagets leder ansvarlig for at felt bjørn ivaretas og håndteres etter [instruks for ivaretagelse av døde rovdyr](#). Dersom det i motsatt fall er grunnlag for å påregne behov for etterforskning, skal dyret ikke åpnes og ikke flyttes fra fallstedet. Statsforvalteren og politiet skal da underrettes snarest.
13. Dersom det er ønskelig å bruke løs hund i forbindelse med jakta må kommunen gi dispensasjon fra båndtvangsbestemmelsene i hundeloven. Kommunen må da samtidig dispensere fra båndtvangsbestemmelsene også i hensyn til tamrein og bufe i hundeloven.
14. Statsforvalteren i Trøndelag kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen.



Klagerett og andre saksopplysninger

Dette vedtaket kan etter reglene i forvaltningsloven påklages innen 3 uker etter at avgjørelsen er mottatt / gjort tilgjengelig på www.miljøvedtak.no. En eventuell klage rettes til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Trøndelag. Klagen skal nevne det vedtak som klagen gjelder og nevne den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og eventuelle opplysninger av betydning for saken bør nevnes.

Med hilsen

Gry Tveten Aune (e.f.)
Seksjonsleder
Seksjon naturmangfold

Inge Hafstad
seniorrådgiver
Seksjon naturmangfold

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Miljødirektoratet	Postboks 5672 Torgarden	7485	TRONDHEIM
Steinkjer kommune	Postboks 2530	7729	STEINKJER
Skjækra Sambeitelag SA	c/o Line Kolås Skartnesvegen 11	7760	SNÅSA
Stod Sambeitelag SA	c/o Mats Klukken Stodvegen 1532	7717	STEINKJER
Raubeinsetra Saubeitelag	c/o Arne Aaknes Vågsvegen 156	7760	SNÅSA